

ŽITNA KONFERENCA

LJUBLJANA, 26. NOVEMBER 2014

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Slovenska oskrbna veriga z žiti in izdelki iz žit

doc. dr. Aleš KUHAR

KaCPP Katedra za
agrarno ekonomiko,
politiko in pravo

 Univerza v
Ljubljani
*Biotehniška
fakulteta*

VSEBINA

- Pridelava žit v Sloveniji
- Mednarodna menjava
- Mlinarstvo, pekarstvo in testeninarstvo
- Cene v verigi
- Zaključki

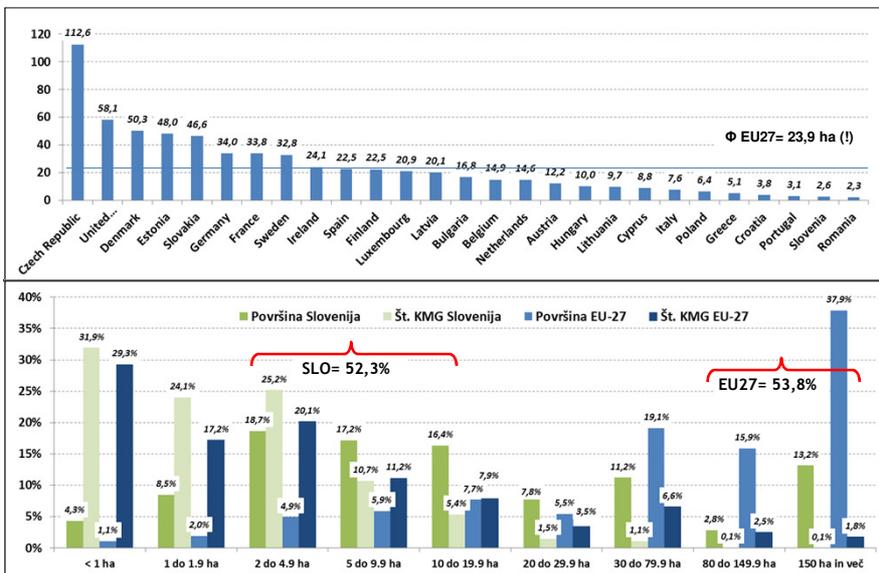
PRIDELAVA ŽIT V SLOVENIJI

Pridelava žit in strukturne značilnosti - SLO

	2000	2003	2005	2007	2010	2013	Indeks 2013/2000	Indeks 2013/2010
Število KMG z ŽITI (000)	55,9	47,3	45,2	41,2	36,3	35,8	64,1%	98,6%
Delež vseh KMG v %	69,2%	65,5%	62,8%	58,8%	57,4%	52,1%	75,4%	90,8%
Število KMG s KRUŠNIMI ŽITI (000)	32,5	26,7	23,9	22,5	19,9	20,1	62,0%	101,4%
Delež vseh v KMG v %	40,2%	37,0%	33,2%	32,1%	31,4%	29,3%	72,9%	93,4%
Površina ŽITA - SKUPAJ (000)	101,9	98,3	94,6	98,6	93,9	99,2	97,4%	105,6%
Delež v NJIVAH	59,7%	57,1%	53,8%	56,4%	55,2%	57,1%	95,7%	103,5%
Površina KRUŠNA ŽITA (000)	39,2	36,6	32,1	33,7	33,5	35,4	90,2%	105,5%
Delež v NJIVAH	23,0%	21,2%	18,3%	19,3%	19,7%	20,4%	88,6%	103,3%
Delež v ŽITIH-SKUPAJ	38,5%	37,2%	33,9%	34,2%	35,7%	35,6%	92,6%	99,8%
Povprečna površina na KMG (ha)								
NJIVE	2,1	2,4	2,4	2,5	2,7	2,5	119,8%	94,0%
ŽITA	1,8	2,1	2,1	2,4	2,6	2,8	152,1%	107,1%
KRUŠNA ŽITA	1,2	1,4	1,3	1,5	1,7	1,8	145,4%	104,0%
Indeks 2010/2007								
Povprečna površina ŽIT na KMG (ha)-EU27				19,3	23,9	123,4		
Povprečna površina ŽIT na KMG (ha)-EU15				20,6	22,8	110,6		

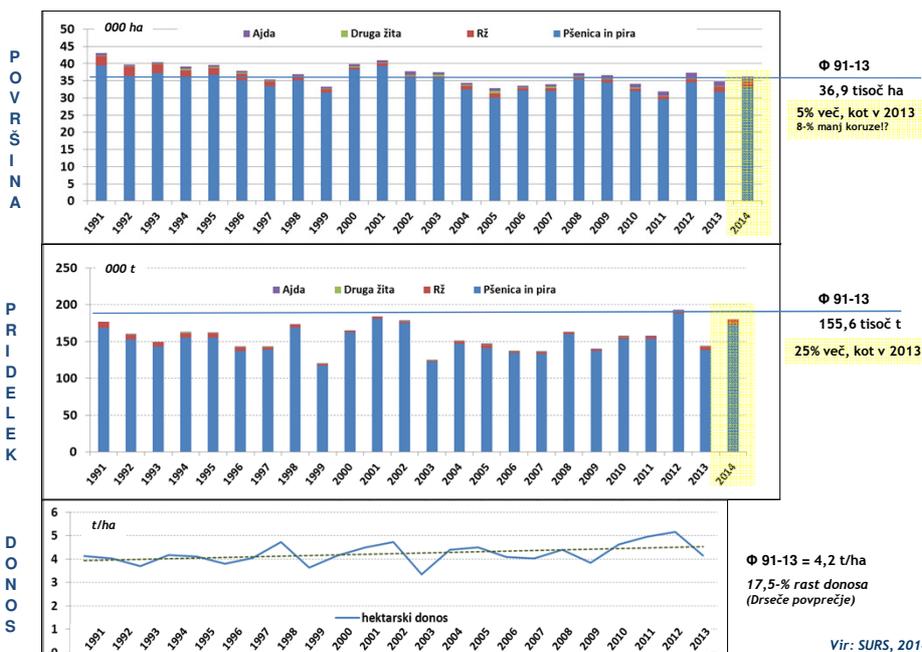
Vir: SURS, EUROSTAT, 2014

Primerjava strukturnih značilnosti pridelave žit SLO vs. EU-27



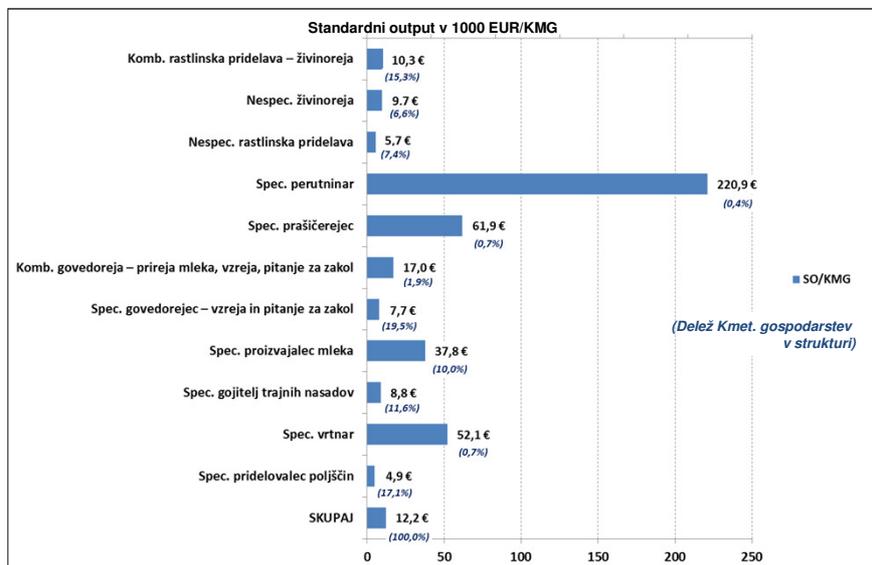
Vir: EUROSTAT, 2014

Pridelava krušnih žit - SLO

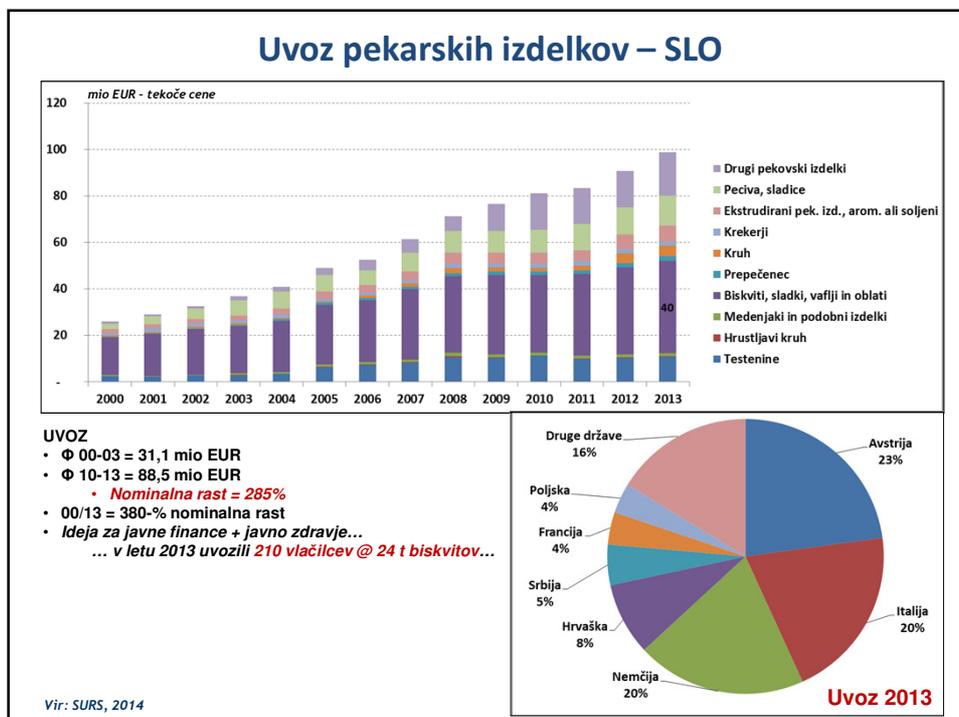
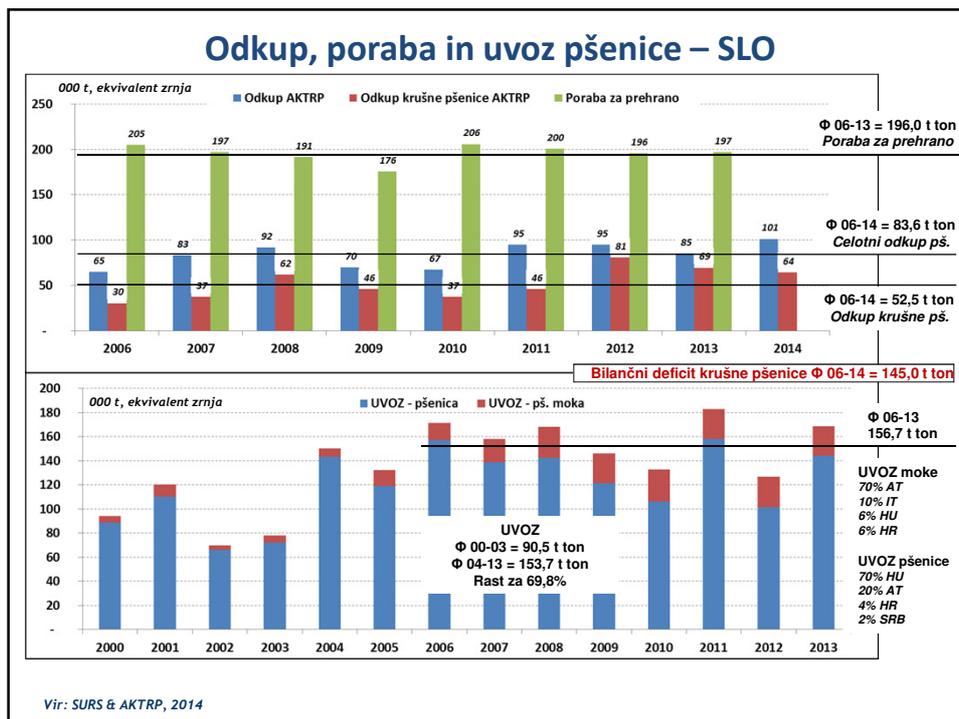


Ekonomska velikost KMG v Sloveniji po tipih, 2010

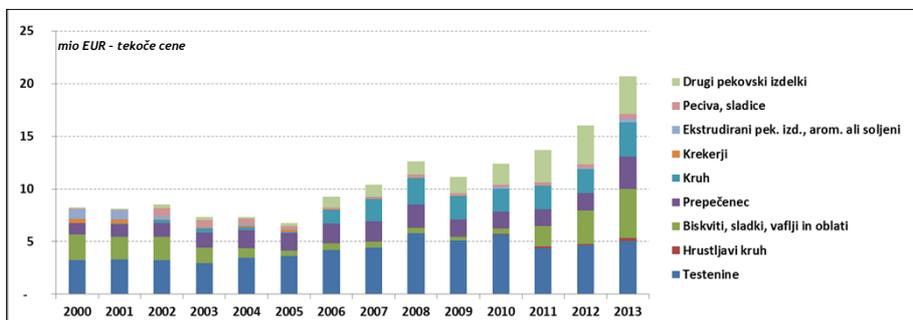
Standardni output v 1000 EUR/KMG



MEDNARODNA MENJAVA

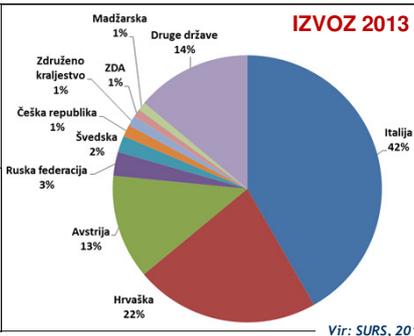
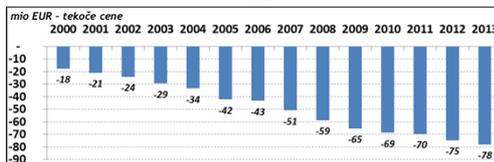


Izvoz pekarskih izdelkov – SLO

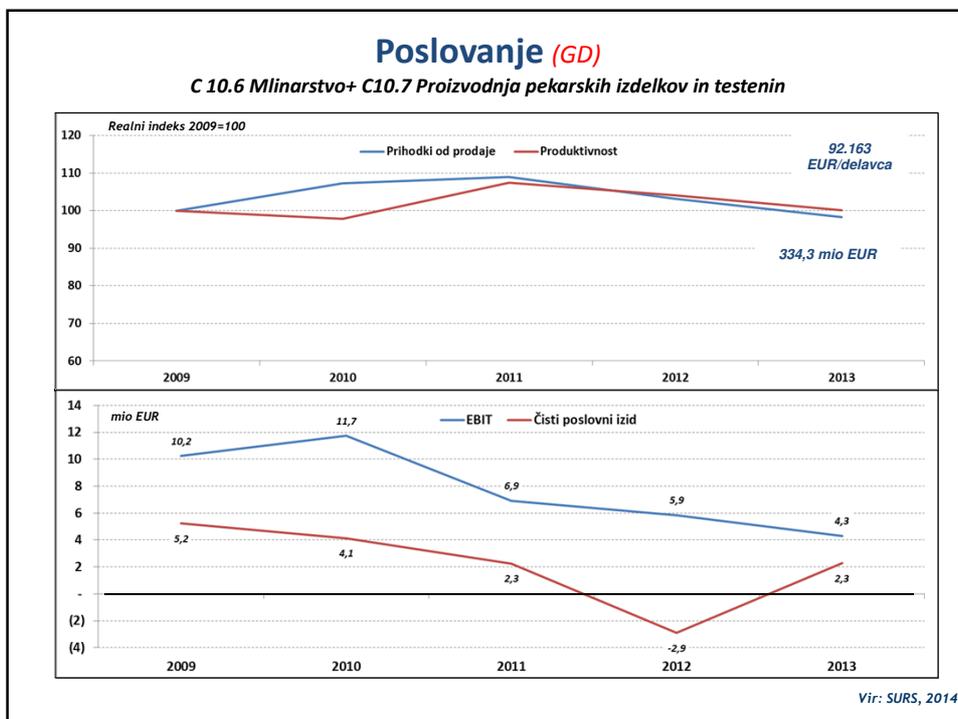
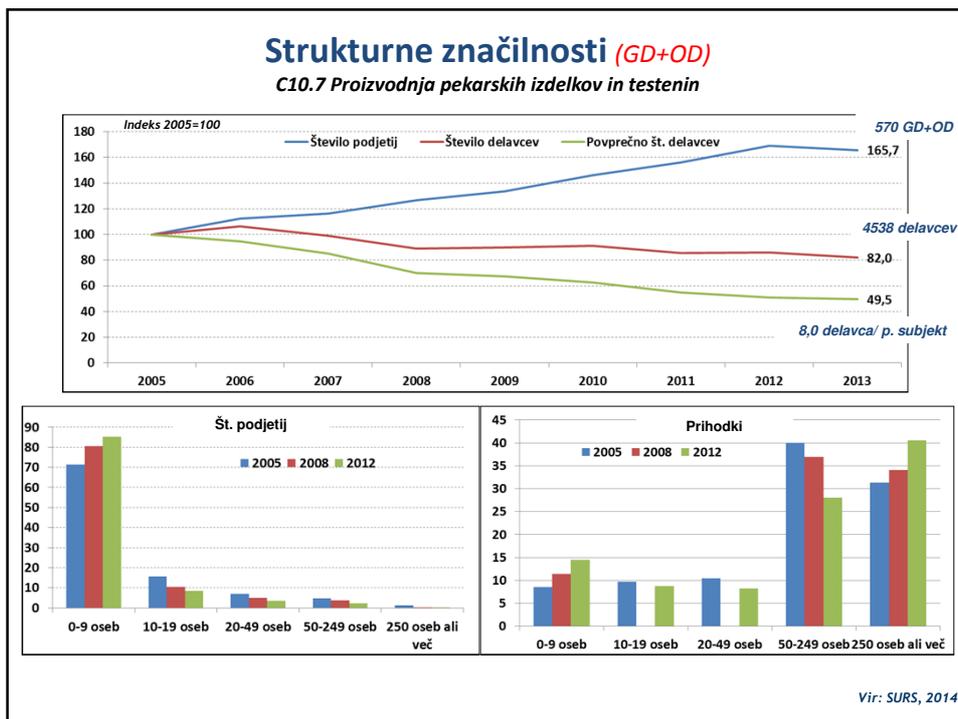


- IZVOZ
- Φ 00-03 = 8,1 mio EUR
- Φ 10-13 = 15,7 mio EUR
 - **Nominalna rast = 194%**
- 00/13 = 250-% nominalna rast

SALDO

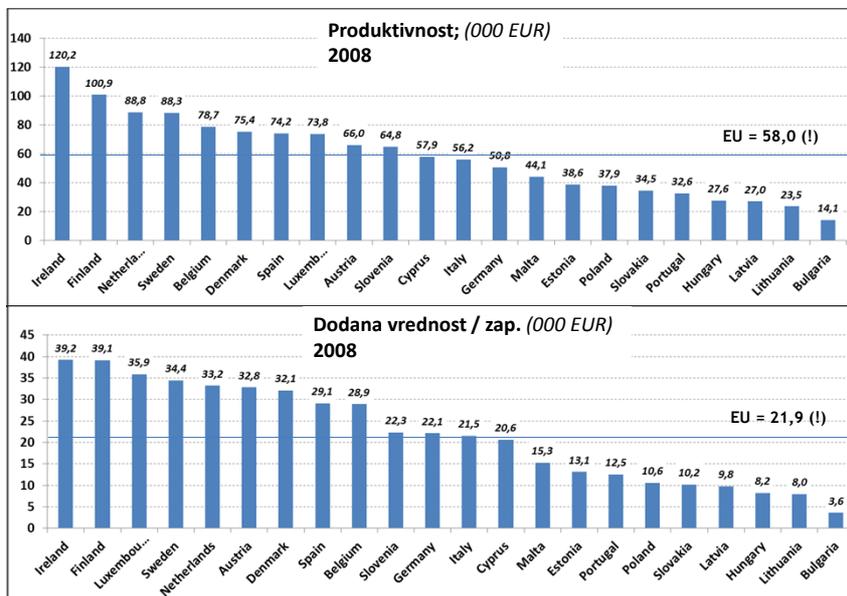


MLINARSTVO, PEKARSTVO IN TESTENINARSTVO

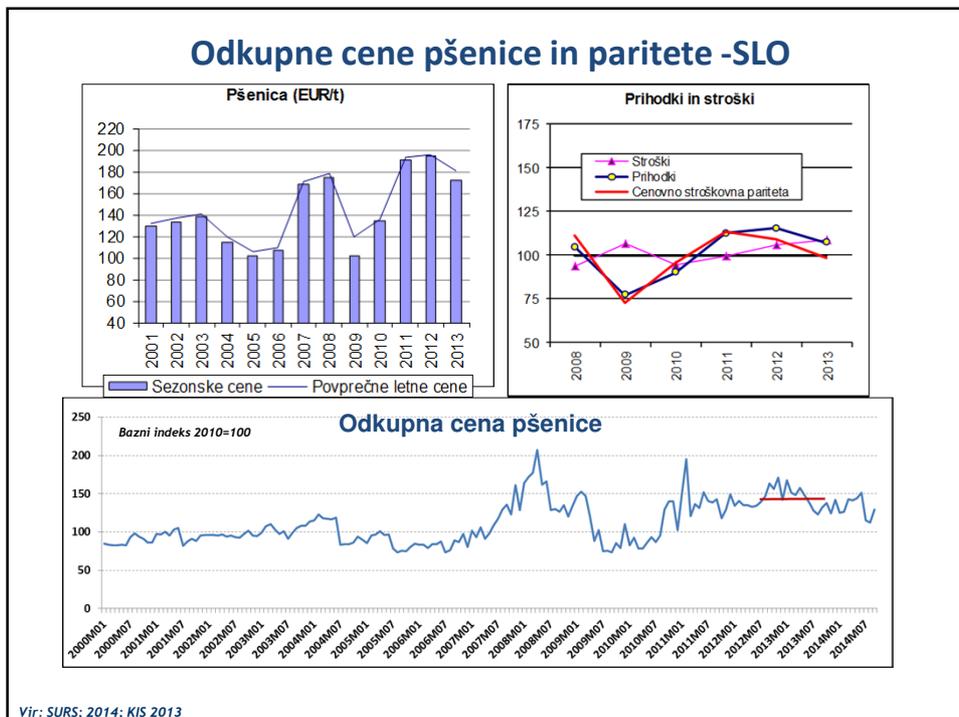
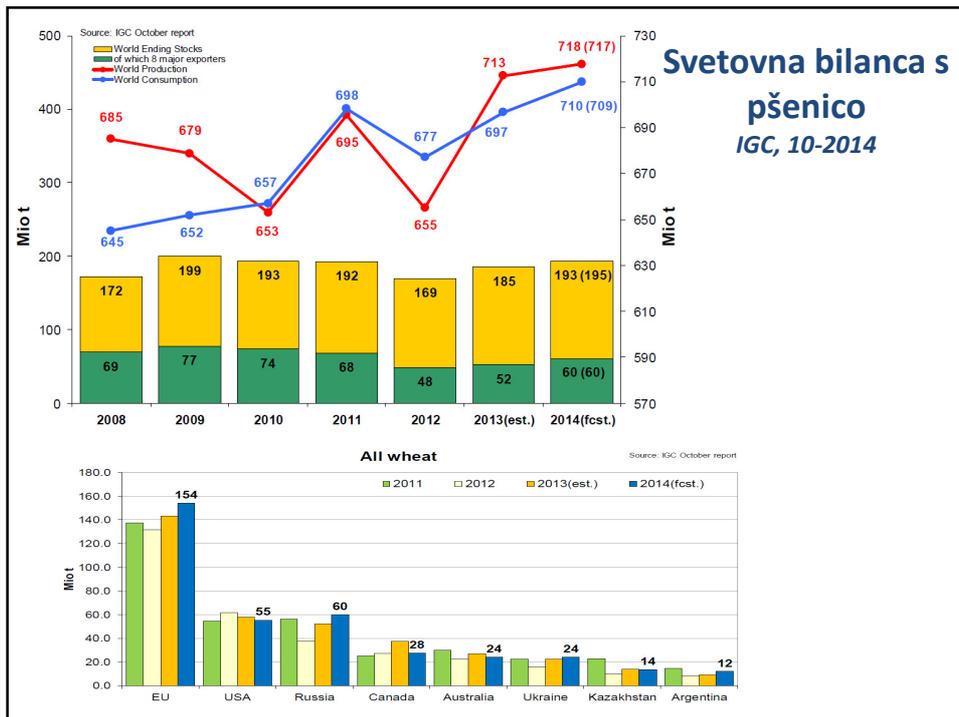


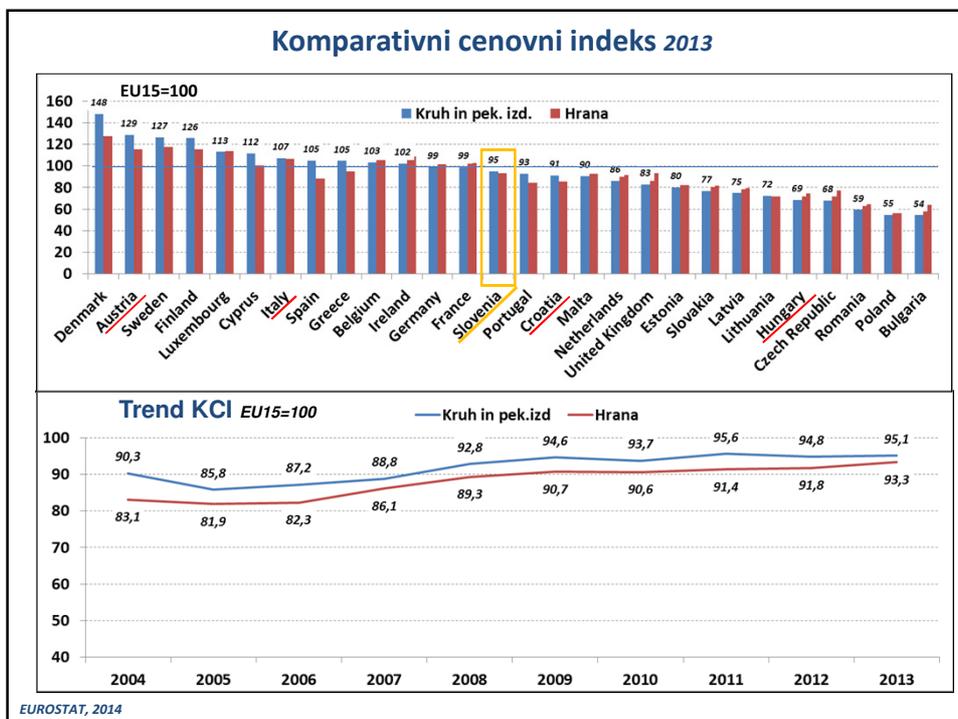
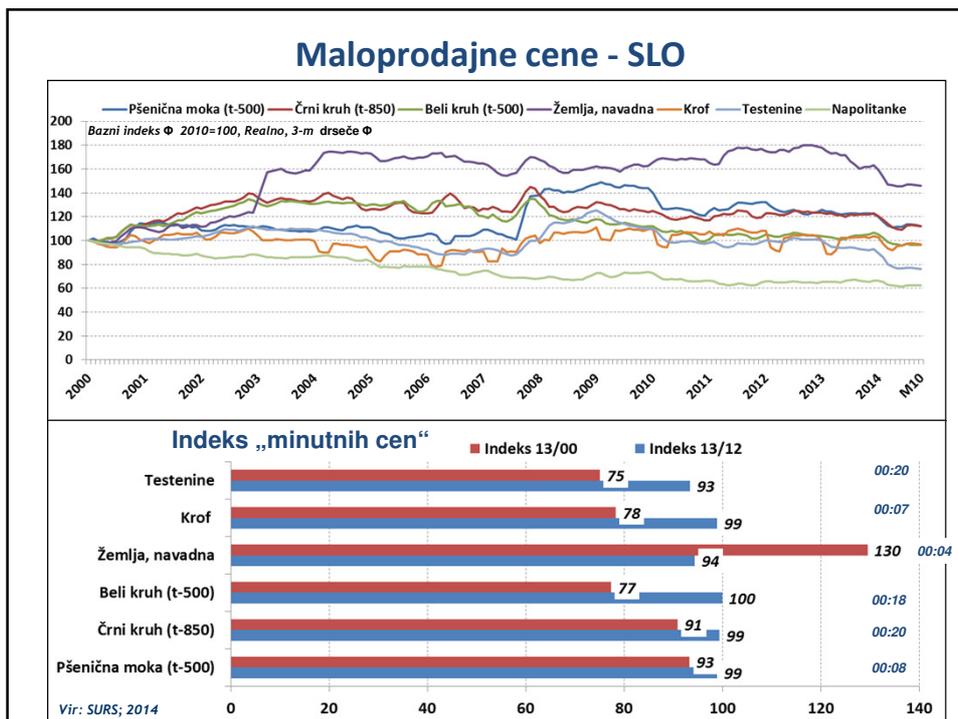
Mednarodna primerjava kazalnikov učinkovitosti

DA15.81 Pekarstvo in testeninarstvo



CENE V VERIGI





ZAKLJUČKI

Zaključki I.

- Ena najpomembnejših agroživilskih verig v Sloveniji
 - ekonomski vidik (*prihodki, št. podjetij, št. delovnih mest, št. KMG!?*)
 - vidik potrošnika (*količina zauživanja & izdatki gospodinjstev (2,5% oz. 17% H&BAP), zdravje*)
 - kakovost in pestrost ponudbe izdelkov na trgu
 - sociološki (*tradicija, kultura, narodno bogastvo...*)
 - „politično-folklorni“ vidik (*k sreči v pojemku*)
- V zadnjem desetletju izrazito izpostavljena mednarodnim vplivom (*cene na primarnem trgu & medn. trgovinski tokovi*)
- Kakšna je „razvojna bilanca“ ?
 - Različna med členi (*primar vs. sekundar vs. terciar*)...
 - ... kljub vsemu, mlin & pek. še med boljše stoječimi panogami ŽPI
 - Koncentracija in vstop novih igralcev (*mikro, mini, mezo, maxi*)...
 - Tehnološki napredek in učinkovitost, kakovost?
 - Organizacijski modeli
 - Vertikalna koordinacija prim. ↔ sec. se (*ponovno*) vzpostavlja
 - Vertikalna koordinacija sec. ↔ terc. tehnologija in potrošniški trendi
 - Vertikalna lastniška integracija sec. ↔ terc. !?!

Zaključki II.

- (nadaljevanje) Kakšna je „razvojna bilanca“ ?
 - Poreklo žit ⇔ senzibilizirani potrošniki, delno *mainstream* trgovina, manj gostinstvo...
 - Opazne trženske aktivnosti & razvoj novih proizvodov v pekarstvu
- Kje je perspektiva ?
 - Razvoj agroživilstva mora temeljiti na nadaljnji krepitvi konkurenčnosti
 - Aktivno zmanjševanje razvojnih deficitov (*stroškovna učinkovitost, obvladovanje tveganj, kakovost...*)
 - Vendar, ali je ob naravnih, strukturnih in organizacijskih danostih smiselno jurišno-plansko spodbujati pridelavo krušnih žit v Sloveniji?
 - Kako in kdo bo to „plačal“?
 - Nadzorne funkcije države
 - Sanitarno-higienski standardi, kakovost, davki, delovnopravna zakonodaja
 - Kakšen bo izid odprtih procesov lastninjenja v ŠTIRIH največjih mlinarsko-pekarskih sistemih v državi?



Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Slovenska oskrbna veriga z žiti in izdelki iz žit

doc. dr. Aleš KUHAR